

L'escassa resistència a l'Aragó provocaria que l'exèrcit revoltat se situés a les portes d'entrada de Catalunya amb molt poc temps.

El 27 de març de 1938, les tropes del general Yagüe entren a Catalunya per Massalcoreig. I, l'1 d'abril, són les del general Moscardó les que arriben a Almacelles pel camí de Ventafarines, en direcció cap a Lleida. Moscardó encara trobaria resistència republicana a Raimat, al dens bosc de xops. Entre el 2 i el 3 d'abril, entre la [Saira i la Cerdera](#), uns 2.500 brigadistes internacionals (sobretot, polonesos) resisteixen l'embat de tres divisions franquistes, uns 30.000 soldats. La batalla acaba amb 607 brigadistes i l'avanç cap a Lleida no s'atura.

El general Yagüe ho tindria més fàcil i se situaria a tan sols dos quilòmetres de la ciutat avançant en direcció cap a Gardeny.

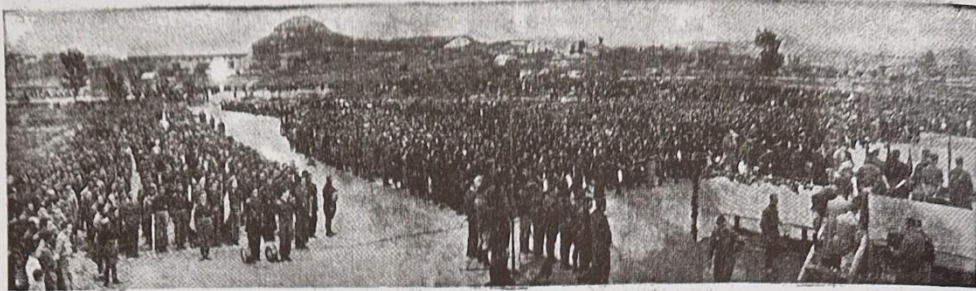
El Govern republicà enviaria amb urgència la Divisió 46 per defensar la capital, posant-hi al capdavant Valentín González, àlies el 'Campesino'. No obstant, aquella era una missió impossible i gairebé suïcida. El 3 d'abril, una ciutat de Lleida esgotada i fantasmagòrica (la població civil que hi queda és mínima) és ocupada pels franquistes.

El Segre es convertirà, durant mesos, en la línia de front: a una banda, els nacionals i, a l'altra, els republicans. Aquesta mena d'aturada seria aprofitada per la part republicana per construir búnquers de formigó incrustats dins de la pedra dels tossals, com és el cas del de Montoliu de Lleida.

El 4 d'abril de 1938, les tropes del general Álvaro Sueiro ocupen Almacelles i hi constitueixen el govern municipal franquista. El 3 de maig, un acte propagandístic de la Falange Espanyola Tradicionalista de Lleida aplega més de 15.000 de persones al camp de futbol del Canyissar. Aquest espai serviria de camp de concentració de presos republicans.

Tot i l'esforç per capgirar l'avantatge dels nacionals, el desenllaç de la guerra seria al seu favor.

EL PRIMER ACTO DE AFIRMACION NACIONAL CELEBRADO EN LA CATALUNA LIBERTADA

Mapa del campo de Almacelles, donde el día 2 se celebró la gran concentración de Pítagor, a la que asistieron más de dos mil Camisas Nuevas de los pueblos de la zona del Segre re-afirmaron el ideal. La fotografía muestra el impresionante espectáculo de aquellos millares de camisas que en orden y disciplina se han incorporado a las filas de F. E. T. de las J. O. N. en la provincia de Lérida.

Rev. Martínez Gascón.

Fotografía KERALGO.

EL ACTO DE EXALTACION NACIONAL EN ALMACELLES
(Reportaje gráfico de M. Gascón)

El coronel Yagüe, jefe de la 10.ª del Cuerpo de Ejército de Aragón, en su momento de la celebración de la gran concentración Nacional de Almacelles. El día 2 del mes de mayo, en el campo de Almacelles, donde el F. E. T. de las J. O. N. celebró la gran concentración Nacional de Almacelles. El día 2 del mes de mayo, en el campo de Almacelles, donde el F. E. T. de las J. O. N. celebró la gran concentración Nacional de Almacelles.

El general Suro presenciando la concentración nacional celebrada el día 2 en Almacelles.

Retalls de premsa apareguts al diari El Heraldo de Aragón, del 4 de maig de 1938, en què es dona compte de la impressionant desfílada militar duta a terme a Almacelles com a acte propagandístic de l'entrada a Catalunya del bàndol nacional. Hemeroteca d'El Heraldo de Aragón

CELEBRADA EN ALMACELLES

Una de las filas de la marcha con su estandarte y pancarta de Almacelles, y que fue una de las notas que de caluroso movimiento de simpatía. Martínez Gascón. Fotografía

Font: LALANA, Òscar (2010). *Almacelles 1910-2010. Cent anys en la vida d'un poble*. Almacelles: Ajuntament d'Almacelles (p. 76).

Activitats

1 Cerca les biografies dels generals Yagüe, Moscardó, Sueiro i González. Quins aspectes et resulten més interessants? Per què?

2 Situa en un mapa els llocs esmentats al text.